

รายวิชา ศิลปะ (ทัศนศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง วัฒนธรรมสร้างศิลป์

ภาคทฤษฎี

ครูผู้สอน ครูปิ่นณัฏ รัตนภักดี

ครูรุ่งศักดิ์ บุญเทศ

เรื่อง วัฒนธรรมสร้างศิลป์
ภาคทฤษฎี

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องแนวคิดในการออกแบบงานทัศนศิลป์ที่มาจากวัฒนธรรมไทยและสากล
๒. นักเรียนสามารถเข้าใจถึงความเชื่อมโยงและความแตกต่างกันของงานทัศนศิลป์ที่มาจากวัฒนธรรมไทยและสากล

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะกระบวนการ

นักเรียนสามารถอธิบายถึงความแตกต่าง
ของงานทัศนศิลป์ที่มาจากวัฒนธรรมไทยและ
สากลได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. นักเรียนมีวินัย
๒. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน
๓. นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้

ค้นคว้า
ส่องงานศิลป์

ค้นร่องรอยงานศิลป์

จากภาพนักเรียนเห็นความเป็น ไทย หรือ ตะวันตก จากส่วนใดบ้าง

ค้นร่องรอยงานศิลป์

จากภาพนักเรียนเห็นความเป็น ไทย หรือ ตะวันตก จากส่วนใดบ้าง

ค้นร่องรอยงานศิลป์

จากภาพนักเรียนเห็นความเป็น ไทย หรือ ตะวันตก จากส่วนใดบ้าง

ค้นร่องรอยงานศิลป์

จากภาพนักเรียนเห็นความเป็น ไทย หรือ ตะวันตก จากส่วนใดบ้าง

ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์
ในวัฒนธรรมไทยและสากล

ทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมไทยและสากล

ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ ในวัฒนธรรมไทยและสากล

๑. ข้อมูลพื้นฐานของงาน
๒. ลักษณะความเชื่อในงาน
๓. วิธีการสร้างงาน
๔. เรื่องราวภายในงาน

ด้าน
จิตรกรรม

ข้อมูลพื้นฐานจิตรกรรมไทยและสากล

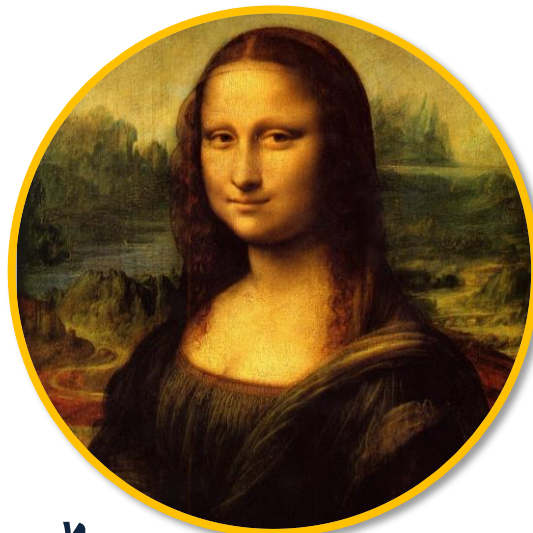
ข้อมูลพื้นฐาน

ของงานจิตรกรรมไทยและสากล

จิตรกรรมไทย

- สมัยสุโขทัย
- สมัยอยุธยา
- สมัยรัตนโกสินทร์

จิตรกรรมสากล

มีประวัติตั้งแต่ยุคกรีก
และโรมันจนกระทั่งถึง
คริสต์ศตวรรษที่ ๒๑

จิตรกรรมไทยยุคต่าง ๆ

สมัยสุโขทัย

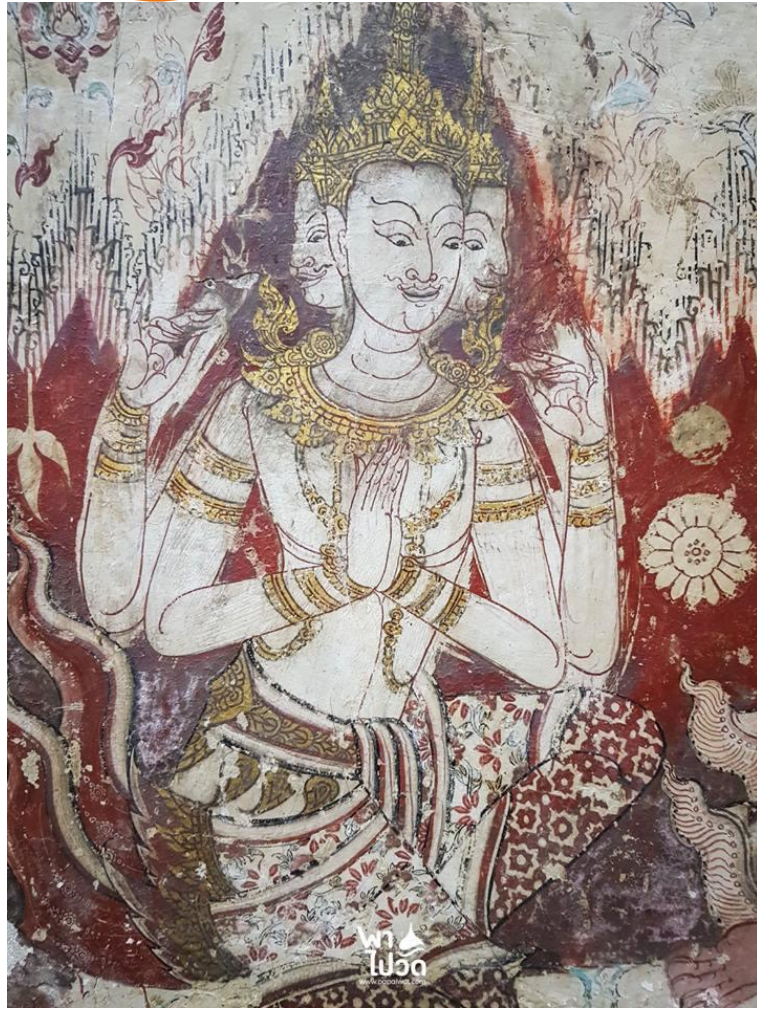
ภาพแกะสลักลายเส้น

บนเพดานผนังอุโมงค์วัดศรีชุม

จิตรกรรมไทยยุคต่าง ๆ

สมัยอยุธยา

นิยมใช้สีดำ สีขาวและสีแดง
มีการปิดทองบนภาพเล็กน้อย

จิตรกรรมไทยยุคต่าง ๆ

สมัยรัตนโกสินทร์

เขียนภาพตามแบบไทยแนวประเพณี
และแบบร่วมสมัย สมัยรัชกาลที่ ๔
เป็นต้นมา เริ่มเขียนภาพให้มีมิติ
แบบศิลปะตะวันตก

จิตรกรรมสาากลยุคต่าง ๆ

ศิลปะกรีก

มีลักษณะลายเส้นง่ายและชัดเจน

ใช้สีแบน ๆ นิยมใช้สีดำแดง

วาดลงบนภาชนะ

จิตรกรรมสากลยุคต่าง ๆ

ศิลปะโรมัน

เขียนด้วยสีฝุ่นผสมกับกาวน้ำปูน
และสีซีเมนต์ร้อน มีการใช้เทคนิค
ประดับภาพด้วยหินสี (Mosaic)

จิตรกรรมสากลยุคต่าง ๆ

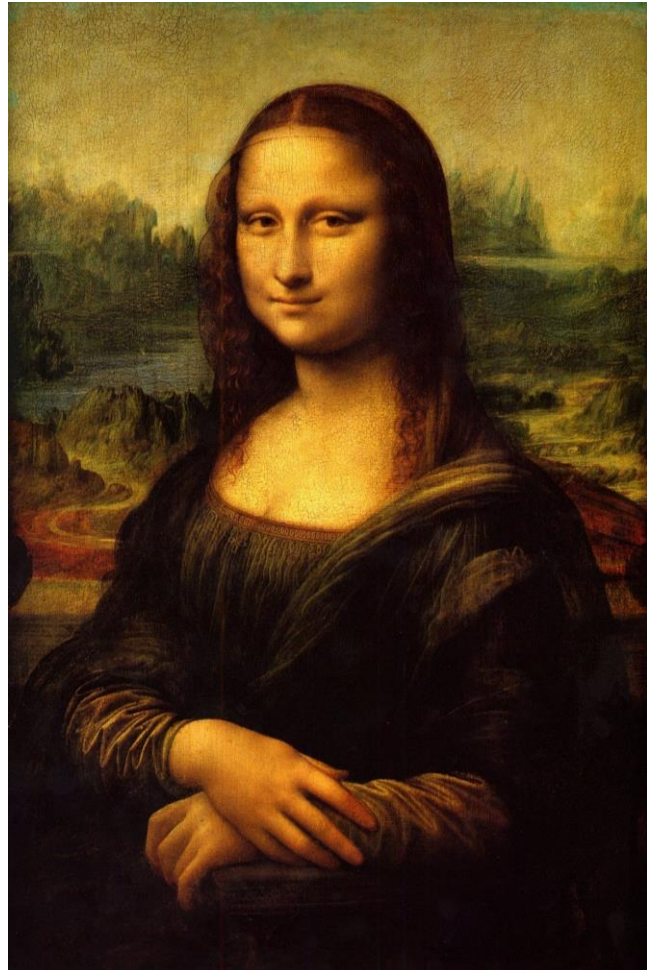
ศิลปะยุคกลาง

นิยมใช้เทคนิคระดับภาพด้วยหินสี (Mosaic)
รวมถึงการวาดภาพแบบเฟรสโก้ (Fresco)
ที่วาดภาพลงบนผนังฉาบปูนที่ยังเปียกหมาด ๆ

จิตรกรรมสากลยุคต่าง ๆ

ศิลปะเรอเนสซองส์

เป็นยุคที่ฟื้นฟูความรู้ ศิลปวิทยาในยุคกรีกกลับมาใช้มักเขียนภาพด้วยสีฝุ่นหรือสีน้ำมัน แสดงสัดส่วนเหมือนจริงของคนตามหลักกายวิภาคและหลักการเขียนทัศนียภาพ

จิตรกรรมสากลยุคต่าง ๆ

ศิลปะยุคใหม่

เกิดลัทธิทางศิลปะต่าง ๆ ที่มีแนวคิดและเทคนิคที่แตกต่างในการสร้างสรรคงาน เช่น ลัทธิโรแมนติก เรียลลิสต์ อิมเพรสชันนิสม์ คิวบิสม์ เป็นต้น ซึ่งเป็นรากฐานของการสร้างสรรคงานศิลปะตะวันตกมาจนถึงปัจจุบัน

จิตรกรรมสากลยุคต่าง ๆ

ศิลปะยุคใหม่

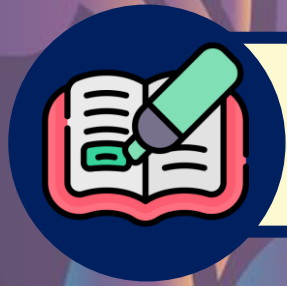

จิตรกรรมสากลยุคต่าง ๆ

ศิลปะยุคใหม่

ข้อมูลพื้นฐานจิตรกรรมไทยและสากล

จิตรกรรมไทย	จิตรกรรมสากล
<p>ภาพจิตรกรรมที่ยังเหลือหลักฐาน แบ่งเป็น ๓ ยุคคือ</p> <ul style="list-style-type: none">- สมัยสุโขทัย- สมัยอยุธยา- สมัยรัตนโกสินทร์	<p>ลักษณะจิตรกรรมตะวันตก นิยมการ แบ่งเป็นยุคสมัยทางศิลปะ โดยมีประวัติตั้งแต่ยุคกรีกและโรมัน จนกระทั่งถึงคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑</p>

ความเชื่อจิตรกรรมไทยและสากล

ลักษณะความเชื่อ

ของงานจิตรกรรมไทยและสากล

จิตรกรรมไทย

ได้รับอิทธิพลความเชื่อ
จากพระพุทธศาสนา

จิตรกรรมสากล

ได้รับอิทธิพลจากความเชื่อ
เรื่องเทพเจ้าในยุคกรีกโรมัน
และคริสต์ศาสนาในยุคต่อมา

ลักษณะความเชื่อจิตรกรรมไทย

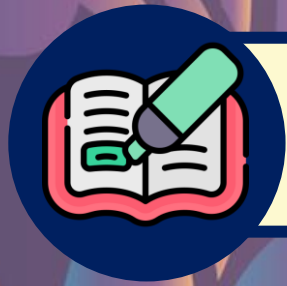
ลักษณะความเชื่อจิตรกรรมสากล

ลักษณะความเชื่อจิตรกรรมสากล

ความเชื่อจิตรกรรมไทยและสากล

จิตรกรรมไทย	จิตรกรรมสากล
ได้รับอิทธิพลความเชื่อจาก พระพุทธศาสนา มักวาดเรื่องราว เกี่ยวกับพุทธประวัติ และชาดก	ในยุคกรีกชาวตะวันตกได้นำถือเทพ เจ้าในรูปแบบต่าง ๆ เมื่อศาสนาคริสต์ได้บังเกิดขึ้น ความเชื่อของชาวตะวันตก จึงได้หลั่งไหลเข้าสู่คริสต์ศาสนา

วิธีสร้างงานจิตรกรรมไทยและสากล

จิตรกรรมไทย

ระบายสีเรียบ มีลักษณะเป็น ๒ มิติ

เน้นวาดภาพแบบอุดมคติ

ยุคสุโขทัยใช้สีเอกรงค์

อยุธยาและรัตนโกสินทร์ใช้สีหลากหลายชั้น

สมัยรัชกาลที่ ๔ มีการวาดแบบ ๓ มิติ

วิธีการสร้างงาน

ของงานจิตรกรรมไทย

วิธีสร้างงานจิตรกรรมไทยและสากล

วิธีการสร้างงาน

ของงานจิตรกรรมสากล

จิตรกรรมสากล

ยุคกรีก วาดโดยใช้สีเอกรงค์

ยุคโรมัน เริ่มวาด ๓ มิติ

ยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ นิยมใช้

สีน้ำมันและว่าสัດส่วนสมจริง

ยุคหลังพัฒนาการสร้างตาม

รูปแบบลัทธิต่าง ๆ

วิธีสร้างงานจิตรกรรมไทย

มีลักษณะสำคัญ ๓ ประการ คือ

๑. ระบายสีเรียบ นิยมใช้สีเอกรงค์ (สีแดงและสีดำ) ในยุคสุโขทัย
ต่อมาในยุคอยุธยา รัตนโกสินทร์มีการใช้สีที่หลากหลายมากขึ้น

๒. ตัดเส้นเพื่อแสดงรูปร่างและรายละเอียดของภาพ

๓. วาดภาพแบบอุดมคติ ไม่เน้นความเหมือนจริงโดยวาดเป็นแบบ ๒ มิติ

ไม่มีมีน้ำหนัแสงเงาในภาพ จนกระทั่งรัชกาลที่ ๔ ได้นำการเขียนแบบ

Perspective ที่ภาพวาดมีลักษณะแสดงความสมจริงแบบ ๓ มิติมาใช้

โดยขรัวอินโข่ง

วิธีสร้างงานจิตรกรรมไทย

วิธีสร้างงานจิตรกรรมไทย

วิธีสร้างงานจิตรกรรมสากล

ในยุคต้น (ยุคกรีก) นิยมใช้สีเอกรงค์ (สีแดงและดำ) ในการสร้างงานศิลปะจนเริ่มวาดภาพที่มีลักษณะเป็น ๓ มิติในยุคกลาง หลังจากนั้นในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (Renaissance) ได้นิยมใช้สีน้ำมันในการเขียนภาพ และใช้เทคนิคเฟรสโก คือ การใช้สีเขียนบนเพดานหรือฝาผนังของโบสถ์ในขณะที่ปูนยังเปียกอยู่ หลังจากยุคเรเนสซองส์ จิตรกรรมตะวันตกได้มีการพัฒนารูปแบบและเทคนิคเป็นอย่างมาก จนเกิดกระบวนการสร้างงานศิลปะ ในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การใช้พู่กันตัวดสีในยุคอิมเพรสชันนิส (impressionism) หรือการสร้างงานโดยการวาดสีในยุคของงานศิลปะนามธรรม (Abstract Art)

วิธีสร้างงานจิตรกรรมสากล

วิธีสร้างงานจิตรกรรมสากล

เรื่องราวในงานจิตรกรรมไทยและสากล

เรื่องราว

ของงานจิตรกรรมไทยและสากล

จิตรกรรมสากล

เกี่ยวกับเทพเจ้า นักกีฬา

อิทธิพลศาสนาคริสต์

แนวคิดมนุษยนิยม ปัจเจกนิยม

จิตรกรรมไทย

พระพุทธศาสนา

วรรณกรรม

วัฒนธรรมประเพณี

เรื่องราวในงานจิตรกรรมไทย

เรื่องราวในงานจิตรกรรมไทย

เรื่องราวในงานจิตรกรรมสากล

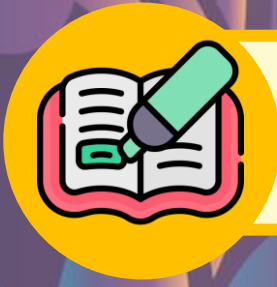
เรื่องราวในงานจิตรกรรมสากล

เรื่องราวในงานจิตรกรรมสากล

เรื่องราวในงานจิตรกรรมไทยและสากล

จิตรกรรมไทย	จิตรกรรมสากล
วาดภาพที่แสดงเนื้อหาทางด้านพระพุทธศาสนา วรรณกรรม และวัฒนธรรมประเพณี จากจิตรกรรมฝาผนัง มักปรากฏให้เห็นงานจิตรกรรมในบริเวณสถานที่สำคัญทางศาสนา เช่น งานจิตรกรรมไทยหรืองานลายรดน้ำ	ในยุคต้น (ยุคกรีก) จิตรกรนิยมสร้างงานที่เกี่ยวข้องกับเทพเจ้าและนักกีฬา แต่จิตรกรรมไม่โดดเด่นนัก หลังจากนั้นในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (Renaissance) ซึ่งเป็นยุคที่ศาสนาคริสต์เจริญรุ่งเรือง มักนิยมวาดภาพที่เกี่ยวข้องกับพระเยซูและคริสต์ศาสนา ในยุคต่อมามนุษย์ได้กลับมาให้ความสำคัญกับแนวคิดมนุษยนิยม คือการกลับมาเน้นเรื่องของปัจเจกนิยม แสดงถึงความ เป็นมนุษย์ที่ไม่ได้ยึดพระเจ้าเป็นศูนย์กลาง

สรุปงานจิตรกรรมไทยและสากล

ข้อมูลเปรียบเทียบ	จิตรกรรมไทย	จิตรกรรมสากล
๑. ข้อมูลพื้นฐาน	ภาพจิตรกรรมที่ยังเหลือหลักฐาน แบ่งเป็น ๓ ยุคคือ - สมัยสุโขทัย - สมัยอยุธยา - สมัยรัตนโกสินทร์	ลักษณะจิตรกรรมตะวันตกนิยมการ แบ่งเป็นยุคสมัยทางศิลปะ โดยมีประวัติตั้งแต่ยุคกรีกและโรมันจนกระทั่งถึงคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑
๒. ลักษณะความเชื่อ	ได้รับอิทธิพลความเชื่อจากพระพุทธศาสนา มักวาดเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติ ชาดก	ได้รับอิทธิพลจากความเชื่อเรื่องเทพเจ้าในรูปแบบต่างๆ และศาสนาคริสต์
๓. วิธีสร้างงานจิตรกรรม	นิยมใช้สีเอกรงค์ (สีดำ-แดง) ในยุคแรก ใช้การตัดเส้นเพื่อแสดงรูปร่างและรายละเอียด เน้นการวาดภาพแบบอุดมคติโดยไม่คำนึงถึงความสมจริงมาก แสดงมิติของภาพเป็นแบบ ๒ มิติ ต่อมาเน้นลักษณะการเขียนภาพแบบ ๓ มิติมาใช้ในสมัยรัชกาลที่ ๔ โดยขรรค์ไชยบุรินทร์	นิยมใช้สีเอกรงค์ในยุคกรีก ต่อมาเมื่อเข้าสู่ยุคกลางได้เริ่มวาดภาพแบบ ๓ มิติ ในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (Renaissance) ได้นิยมการวาดภาพเหมือนจริง ทั้งรูปร่างและแสงเงาโดยใช้สีน้ำมัน และได้พัฒนารูปแบบการสร้างงานและเทคนิคจนเกิดเป็นรูปแบบของงานศิลปะประเภทต่างๆ เช่น ยุคอิมเพรสชันนิสม์ (impressionism) , ศิลปะนามธรรม (Abstract Art)
๔. เรื่องราวภายในงาน	แสดงเนื้อหาทางด้านพระพุทธศาสนา วรรณกรรม และวัฒนธรรมประเพณี	เกี่ยวกับเทพเจ้า และศาสนาคริสต์ ต่อมา มีการสร้างงานที่แสดงถึงความเป็นมนุษย์และวิถีชีวิตของปวงชนมากขึ้น

ทบทวนความจำ

ทบทวนความรู้

จงหาคำที่ไม่เข้าพวกในภาพจิตรกรรมไทย

อุดมคติ

รัตนโกสินทร์

สีฝุ่น

สามมิติ

พุทธประวัติ

อะคริลิก

สุโขทัย

ผลงาน

ศิลปะพหุวัฒนธรรม

ใบงาน เรื่อง ศิลปะพหุวัฒนธรรม (ไทยและตะวันตก)

วัตถุประสงค์ ให้นักเรียนสร้างผลงานการออกแบบโดยผสมผสาน
ระหว่างศิลปะไทยและศิลปะตะวันตกด้วยสีโปสเตอร์

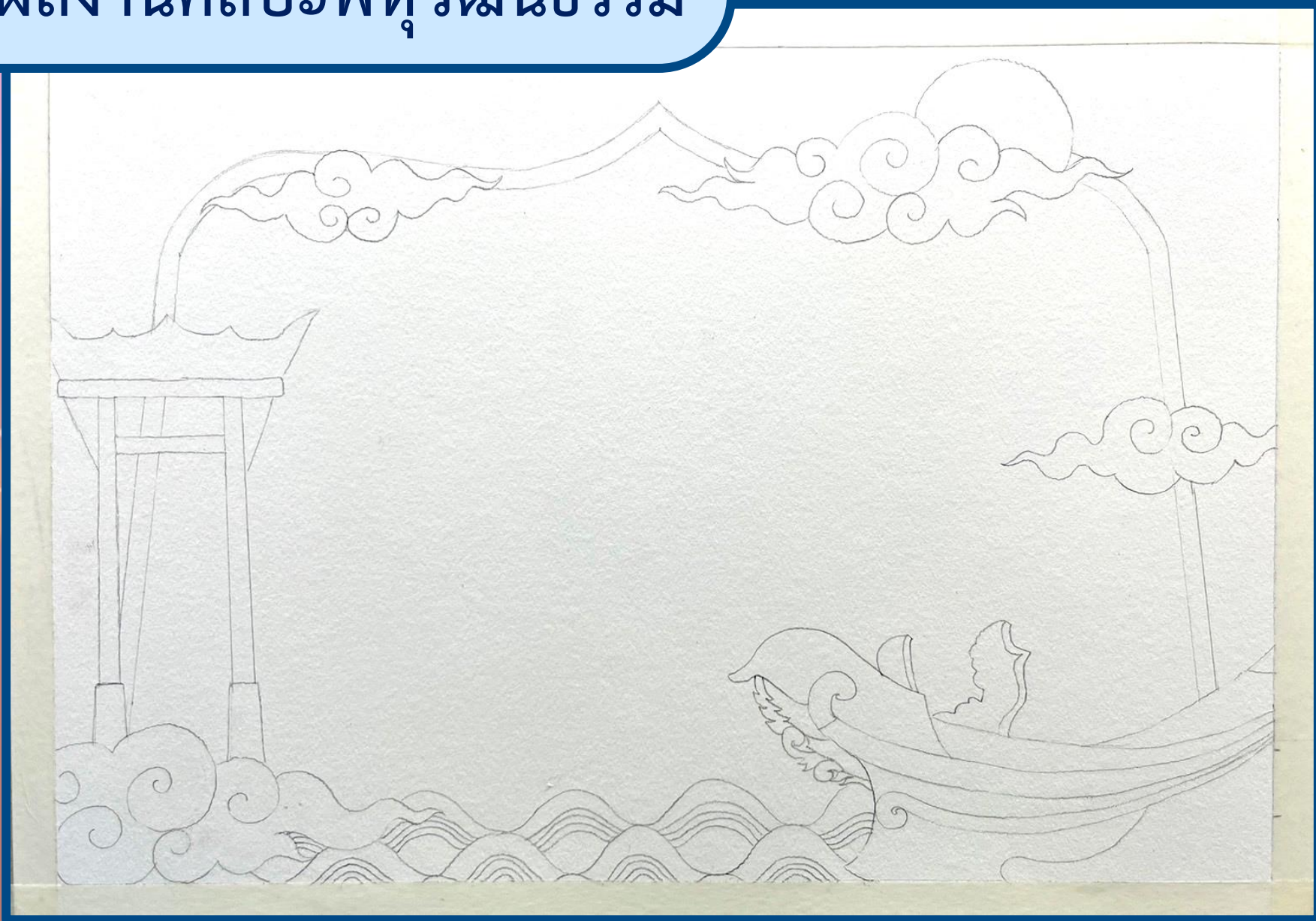
อุปกรณ์

- สีโปสเตอร์, พู่กัน, จานสี, แก้วน้ำล้างสี
- กระดาษร้อยปอนด์ขนาด A4
- เทปกระดาษกาวอเนกประสงค์

ผลงานศิลปะพหุวัฒนธรรม

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงาน

เรื่อง ศิลปะพหุวัฒนธรรม (ไทยและตะวันตก)

ผลงาน

ภาพร่างงานศิลปะพหุวัฒนธรรม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

วัฒนธรรมสร้างศิลป์
(ภาคปฏิบัติครั้งที่ ๑)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

